

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 11-го Июля — 1835 — Wilno. Вторек. 11-го Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 30-го Мая.

Въ Понедѣльникъ, 27-го Мая, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Его Величества Короля Прусскаго, Генераль Шелеръ, и Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Е. В. Короля Греческаго, Князь Суццо, откланивались Ихъ Величествамъ Государю Императору и Государынѣ Императрицѣ. Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Е. В. Короля Виртембергскаго, Князь Гогенлоге-Кирхбергъ, по возвращеніи къ своему посту, имѣлъ счастье представляться Ихъ Величествамъ. Княгиня Гогенлоге-Кирхбергъ также представлялась Государынѣ Императрицѣ, а Княгиня Суццо съ дочерью откланивалась. Сынъ Князя Суццо равномерно имѣлъ счастье откланиваться Ихъ Величествамъ. Засимъ Генераль Шелеръ, Князь Гогенлоге-Кирхбергъ и Князь Суццо съ сыномъ своимъ, представлялись Его Императорскому Высочеству Государю Цесаревичу Наслѣднику Престола. (J. de St. P.)

— Высочайшимъ Приказомъ 13-го Мая (въ Москвѣ), назначаются: Состоящій по Арміи Генераль-лейтенантъ Баронъ Розенъ 4-й, Начальникомъ 2-й пѣхотной дивизіи. Начальникъ 2-й пѣхотной дивизіи, Генераль-Майоръ Брайко, Военнымъ Губернаторомъ въ Тифлисъ.

— Высочайшій Рескриптъ, данный на имя Исполняющаго должность Предсѣдателя Виленской общегородской Коммиссіи, Пожернаго Смотрителя Улицъ Виленскаго уѣзда, Статскому Советнику Рудоминъ.

По засвидѣтельствованію Министра Народнаго Просвѣщенія объ отличныхъ трудахъ вашихъ при исправленіи званія Предсѣдателя бывшей Виленской Фондушовой Коммиссіи, Всемилостивѣе пожаловавъ вамъ украшенный брилліантами перстень съ вензелевымъ изображеніемъ Моего Имени, препровождаю при семъ оный къ вамъ, какъ знакъ особеннаго Моего благоволенія.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:
Въ Москвѣ,
Мая 5-го дня 1835.

НИКОЛАЙ.
(С. В.)

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Орденовъ, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами: Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава: сего Мая въ 11-й день, въ воздаяніе неоднократно оказанной благотворительности и пожертвованія значительной суммы на обработаніе земли и починку строеній, принадлежащихъ приходской церкви Замосецкаго обвода въ с. Мокре, Намѣстникомъ Царства Польскаго, Генераль-Фельдмаршаломъ Княземъ Варшавскимъ Графомъ Паскевичемъ - Эриванскимъ засвидѣтельствованныхъ, 4-й степени, Каноникъ Люблинской Капеллы Казиміръ Бишъ; — въ 11-й же день, въ воздаяніе неутомимаго усердія при исполненіи разныхъ порученій, Намѣстникомъ Царства Польскаго, Генераль-Фельдмаршаломъ Княземъ Варшавскимъ Графомъ Паскеви-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 30 Maja.

W poniedziałek 27 Maja, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Najjaśniejszego Króla Pruskiego, Jenerał Schöler, i Nadzwyczajny Poseł i Minister Pełnomocny N. Króla Greckiego, Xiążę Suzzo, składali swe pożegnania NAYJAŚNIYSZYM PAŃSTWU CESARZOWI JEGOMOŚCI i CESARZOWEY JEYMOŚCI. Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Wirtemberskiego, Xiążę Hohenlohe-Kirchberg, za powrotem do swego miejsca, miał szczęście przedstawiać się CESARSTWU ICHMOŚC. Xiężna Hohenlohe-Kirchberg takżę prezentowała się CESARZOWEY JEYMOŚCI, a Xiężna Suzzo z córką złożyła swe pożegnanie. Syn Xięcia Suzzo również miał szczęście składać pożegnanie NAYJAŚNIYSZYM PAŃSTWU. Potem Jenerał Schöler, Xiążę Hohenlohe-Kirchberg i Xiążę Suzzo ze swym synem, stawili się JEJGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI PANU CESARZEWICZOWI NASTĘPCY TRONU. (J. de St. P.)

— Przez NAYWYŻSZY rozkaz dzienny 13 Maja, (w Moskwie) naznaczeni: Liczący się w Armii Jenerał-Porucznik Baron Rosen 4ty, Naczelnikiem 2giey dywizyi pieszey. Naczelnik 2giey dywizyi pieszey, Jenerał-Major Brayko, na Wojennego Gubernatora do Tyflisu.

— NAYWYŻSZY Reskrypt, wydany do Sprawującego urząd Prezydenta Wileńskiej o funduszach Szkolnych Kommissyi, Dozórce Honorowego Szkół Powiatu Wileńskiego, Rady Stanu Rudominy.

Po zaświadczeniu Ministra Narodowego Oświecenia o pracach waszych odznaczających się na sprawowaniu urzędu Prezydenta byłey w Wilnie Kommissyi Funduszów Szkolnych, Najłaskawiey udarowawszy was brylantami ozdobionym pierścieniem z cyfrą Moejgo Imienia, przesyłam go wam przy tém, jako znak szczególnego Moejgo zadowolenia.

Na autentyku Własną JEJGO CESARSKIEY MOŚCI ręką podpisano:
w Moskwie,
5 Maja, 1835 roku.

NIKOŁAJ.
(G. S.)

— Przez NAYWYŻSZE Imienne Ukazy, dane Kapitulie Orderów, Najłaskawiey mianowani Kawalerami Cesarzkiego i Królewskiego orderu S. Stanisława: d. 11 terażniejszego maja, w nagrodę niejednokrotnie okazaney dobroczynności i ofiarowanej znakomitey summy na uprawę ziemi i poprawę budowli, należących do parafialnego Kościoła w Obwodzie Zamoyskim we wsi Mokre, przez Namiestnika Królestwa Polskiego, Jenerała Marszałka Polnego Xiążęcia Warszawskiego Hrabię Paskiewicza-Erywańskiego zaświadczonych, 4go stopnia, Kanonik Katedralny Lubelski Kazimierz Bisz; — takżę 11 Maja, w nagrodę niezmordowanej gorliwości przy wykonywaniu różnych poruczeń, przez Namiestnika Królestwa Polskiego, Jenerała-Marszałka Polnego Xiążęcia Warszawskiego Hrabię Paskiewicza-Erywańskiego zaświadczonych, 4go stopnia, Doktor Medycyny i Nauczyciel

земь-Эриванскимъ засвидѣтельствованныхъ, 4-й степени, Докторъ Медицины и Учитель Химіи Федоръ Гейнрихъ. (Р. И.)

— Общее Сената Собрание, по соображеніи возникшаго въ Министерствѣ Финансовъ вопроса: какому взысканію подвергать провозителя транзитныхъ товаровъ, если при повѣркѣ товарныхъ мѣстъ съ поврежденными пломбами, окажется противъ объявленія мѣра или вѣсъ товаровъ вѣрнымъ, а явится несходство въ числѣ кусковъ, съ 21 и 22 §§ Транзитнаго Положенія 14 Августа 1818 года, согласно мнѣнію Г. Министра Финансовъ и заключенію 1-го Департамента Правительствующаго Сената, для обращенія могущихъ произойти въ означенномъ случаѣ подлоговъ, полагало постановить: если при повѣркѣ транзитныхъ товарныхъ мѣстъ съ поврежденными пломбами окажется, что мѣра или вѣсъ товара согласны съ поданнымъ въ впускную Таможню объявленіемъ, а число кусковъ неверно, то за несходство товара съ объявленіемъ подвергать хозяина оныхъ тому взысканію, какое определено во 2-й статьѣ § 22 Транзитнаго Положенія. Государственный Советъ, въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Правительствующаго Сената Общаго первыхъ трехъ Департаментовъ Собранія, по сему вопросу: *положилъ*: докладъ его утвердить. Его Императорское Величество воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совета Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнять 6 Апрѣля 1835. (С. В.)

— Кронштадтское Сиротское заведеніе для призрѣнія бѣднѣйшихъ сиротъ женскаго пола въ Кронштадтѣ, учрежденное въ 1831 году, принято подъ Высочайшей Ея Императорскаго Величества Государыни Императрицы покровительство. На содержаніе сиротъ и нанятіе для нихъ дома ежегодно отпускаются Всемилостивѣйше пожалованныя: Ея Величествомъ 1,000 рубл. и Его Императорскимъ Величествомъ Государемъ Императоромъ 2,500 рубл.; добавочная же сумма на необходимыя для сиротъ издержки, употребляется изъ добровольныхъ пожертвованій, а всего расходуется ежегодно до 8,000 рубл. Нынѣ въ заведеніи находится сиротъ комплектное число — 30 дѣвочекъ изъ благороднаго и купеческаго сословія. Суммы для нихъ имѣются на лицо до 30,000 рубл.; количество этой суммы для постояннаго на будущее время содержанія столь недостаточна, что Попечители заведенія сего въ необходимости находятъ изыскивать средства къ пріобрѣтенію добровольныхъ пожертвованій, которыхъ получается въ годъ до 2,000 рубл. Желательно упрощить на всегда это заведеніе, построивъ для него каменный небольшой, но вмѣстительный домъ, и конечно сыщутся благотворители, готовые оказать свое пособіе, если только обратятъ милостивое свое вниманіе на бѣднѣйшее сіе заведеніе. Благодарственной цѣли сей можно было бы достигнуть безъ всякаго отягощенія, если бы какая либо часть изъ тѣхъ выигрышей въ Польской лотереѣ, которые нынѣ въ пятый классъ разыгрываются, была предоставлена счастливыми въ пользу сего заведенія. — Попечительный Комитетъ извѣщая о положеніи Кронштадтскаго заведенія, въ особенный себѣ долгъ поставляетъ покорнѣйше просить объ оказаніи оному вспоможенія, и буде кто изъ благотворителей пожелаетъ удѣлить какую либо часть изъ сказанной лотереи, или изъ другаго достоянія, то все сіе будетъ принято съ чувствами признательности и объявится о томъ публично въ Газетахъ.

Подписано: Предсѣдатель Попечительнаго Комитета Кронштадтскій Военный Губернаторъ и Главный Командиръ Порта Адмиралъ *Ражновъ*. (Спб. В.)

— Пароходъ *Александра* прибылъ въ Кронштадтъ, вчера, 29-го Мая, послѣ обѣда, совершивъ плаваніе изъ Травемюнда въ 92 часа. На ономъ прибыли Военный Министръ Графъ А. И. Чернышевъ, и Саксонскій Посланникъ, Графъ *Люцереде*, съ фамиліею.

— Санктпетербургскій Почтамтъ объявляетъ, что по всеподданнѣйшему докладу Императорскаго Финляндскаго Сената, послѣдовало Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе, на перемѣну времени отправленія почтъ изъ Санктпетербурга въ Финляндію и обратно, а потому, съ 4-го числа наступающаго Іюня мѣсяца корреспонденція, адресованная въ Финляндію и Швецію, будетъ отправляться изъ Санктпетербурга не по Средамъ и Субботамъ, а по Вторникамъ и Пятницамъ; получать же оттуда будетъ по Средамъ и Воскресеньямъ.

— Избраніе трехъ Директоровъ изъ среды акціонеровъ Второго Страховаго отъ огня Общества послѣдуетъ 2-го Іюня, утромъ, въ домъ Коммерческаго Общества на Английской набережной. Между

Chemii Fryderyk Heinrich. (R. I.)

— Powszechnie Zebranie Senatu, po zgodzeniu wynikłego w Ministerjum Skarbu zapytania: jakiemu użytkowaniu mają podlegać przewoźciele towarów tranzytowych, jeżeli przy sprawdzaniu miejsc towarowych z uszkodzonymi plombami, okaże się w porównaniu z podanym oświadczeniem miara lub waga towarów werną, ale zażydzie niezgodność w liczbie sztuk, z 21 i 22 §§ Ustawy Tranzytowej 14 Sierpnia 1818 roku, zgodnie z opinią P. Ministra Skarbu i wnioskiem 1go Departamentu Rządzącego Senatu, dla uprzątnienia mogących wyniknąć w przytoczonym przypadku fałszów, zamierzyło postanowić: jeżeli przy sprawdzaniu tranzytowych miejsc towarowych z uszkodzonymi plombami okaże się, że miara lub waga towaru zgodne z podanym do Tamożni wpuszczającej oświadczeniem, a liczba sztuk niezgodna, wtedy za niezgodę towaru z oświadczeniem wskazywać ich właściciela na to uzyskanie, jakie jest postanowione w 2gim artykule § 22 Postanowienia tranzytowego. Rada Państwa, na Departamencie Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu Połączonego pierwszych trzech Departamentów Zebrania, o tém zapytaniu: *postanowiła*: przełożenie to potwierdzić. Jego CESARSKA MOŚĆ nastąpiła opinią na Połączonym Zebraniu Rady Państwa NAWYŻEJ utwierdzić raczył i rozkazał wypęćnić d. 6 Kwietnia 1835 roku. (G. S.)

— Kronsztadzki Sierocki zakład dla opatrzenia uboższych sierot płci żeńskiej w Kronsztadzie, ustanowiony w 1831 roku, przyjęty pod NAWYŻSZĄ JEJ CESARSKIEJ MOŚCI PANI CESARZOWEJ opiekę. Na utrzymanie sierot i najęcie dla nich domu, corocznie wydawane są NAWYŁASKAWIEJ darowane: przez JEJ CESARSKĄ MOŚĆ 1,000 rubli i JEJ CESARSKĄ MOŚĆ NAWYŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI 2,500 rubli; dodatkowa zaś summa na nieodbitę dla sierot wydatki używa się z dobrowolnych ofiar, w ogóle zaś wydatkuje się corocznie do 8,000 rubli. Teraz w zakładzie znajduje się sierot liczba zupełnego kompletu — 30 pańienek ze stanu szlacheznego i kupieckiego. Summa dla nich znajduje się w gotowiznie do 30,000 rubli; ilość tej summy dla stałego na czas przyszły utrzymania tak jest niedostateczną, że Kuratorowie tego zakładu w konieczności się znajdują obmyślać środki do otrzymania dobrowolnych ofiar, których zbiera się do roku do 2,000 rubli. — Pożądaną jest rzeczą utrwalić nazawsze ten zakład, murując dla niego dóm niewielki, ale wygodny, a niewątpliwie znajdą się dobrodzieje, gotowi czynić swą pomoc, jeżeli tylko zwrócą miłosierną uwagę na ubogich ten zakład. Cel tak dobroczynny mógłby być osiągnięty bez najmniejszej uciążliwości, jeżeliby jakakolwiek część z tych wygranych na Polskiej loteryi, które się teraz piąta klasa ciągnie, przez szczęśliwych w swych losach, została na ten zakład poświęconą — Komitet Kuratorów, uwiadamiając o stanie Kronsztadzkiego zakładu, za szczególniejszy dla siebie obowiązek uważa, prosić o czynienie jemu pomocy, a jeżeli kto z dobrodziejów zechce udzielić jakakolwiek część ze wspomnianej loteryi, albo z innych żródeł, wszystko to będzie przyjęte z uczuciami wdzięczności i podane będzie do publicznej wiadomości przez gazety.

Podpisano: Prezydent Opiekuńskiego Komitetu, Kronsztadzki Wojenny Gubernator i Główny Dowódzca Portu, Admirał *Rażnow*. (G. S. P.)

— Statek parowy *Alexandra* przybył do Kronsztadtu, wczora dnia 29 Maja po południu, odbył żeglugę z Trawemünde w 92 godzinach. Przybyli na nim, Woykowski Minister Hrabia A. I. Czernyszew i Saski Poseł Hrabia *Lützerode* z familią.

— St. Petersburski Pocztamt ogłasza, iż po nayuniższym przełożeniu CESARSKIEGO FINLANDZKIEGO SENATU, nastąpi NAWYŻSZE JEJ CESARSKIEJ MOŚCI zezwolenie, na odmianę czasu wysyłania poczt, z Petersburga do Finlandyi i napowrót; zatem, od dnia 4 następującego Czerwca, korespondencya, adressowana do Finlandyi i Szwecyi, będzie wychodziła z Petersburga, nie we środy i soboty, lecz we wtorki i piątki; zamtąd zaś będzie otrzymywana we środy i niedziele.

— Wybranie trzech Dyrektorów zpośród Akcyonistów drugiego Assekuracyjnego Ogniowego Towarzystwa, nastąpi 2go Czerwca rano, w domu Handlowego Towarzystwa, na Angielskim pobrzeżu. Tymczasem za-

тѣмъ учредители, занявшіе должности Директоровъ, открыли Правленіе Общества, и принимаютъ застрахованіи имущества, какъ изъ губерній присылаемыя, такъ и отъ Перваго Общества здѣсь и въ Москвѣ передаваемыя. (С. II.)

Одесса, 14-го Мая.

Мы получили изъ Константинополя слѣдующія извѣстія отъ 10 (22) Мая:

6 (18) Мая, по объявленію астрологовъ, что благоприятное время для спуска на воду вновь построеннаго корабля *Нузретъ* (Побѣдоносный) наступитъ въ 4 часа и 22 минуты, сдѣланы были все нужныя приготовления къ этому времени. Министры, Турецкіе Вельможи и Дипломатическій Корпусъ прибыли заранее къ назначенному мѣсту. Безчисленное множество народа собралось со всѣхъ сторонъ, и море покрылось тысячами барокъ, не смотря на дождливое время и на довольно сильное волненіе; вездѣ развѣвались флаги и вымпелы всѣхъ націй. Султаны заняли Дворецъ Книзя Самосскаго. Въ назначенный часъ, по данному знаку, прекрасный корабль тронулся съ мѣста и величественно прошелъ пространство отдѣлявшее его отъ его стихіи, при звукахъ военной музыки, игравшей Магмудовъ маршъ. Воздухъ огласился привѣтственными восклицаніями радостнаго народа и залпами пушекъ, и весь флотъ въ одинъ мигъ разукрасился флагами. Корабль э тотъ спущенъ былъ кормою; мгновенное давленіе его на воду было такъ сильно, что волны поднялись почти до верхнихъ амбразуръ. Этотъ корабль весьма красивъ; въ первой батарее его продѣланы порты для 19, а во второй для 18 пушекъ; говорить однако жъ, что на немъ будетъ 84 пушки. Султанъ, чрезвычайно довольный успѣхомъ спуска, приказалъ вручить строителю корабля, Американцу Г. Роаду, 20,000 піастровъ и Орденъ Нишани-Ифтигаръ.

— Многіе изъ пребывающихъ здѣсь съ нѣкотораго времени путешественниковъ, получили фирманъ для посѣщенія мечетей.

— Пароходъ, *Марія Доротея*, котораго ожидали изъ Смирны 20 числа, прибылъ сюда только вчера вечеромъ, по причинѣ сильнаго вѣтра и недостатка въ углѣхъ. Съ нимъ получено извѣстіе о смерти Г. Кестіо, Австрійскаго Генеральнаго Консула въ Смирнѣ; погребеніе тѣла его происходило 17 числа.

— Мы не имѣемъ никакихъ извѣстій объ эскадрѣ, назначенной въ Тунисъ и Триполи, и вышедшей изъ Дарданеллъ въ первыхъ числахъ Мая.

— Ахмеджи-Эффенди, Чрезвычайный Посланникъ Султана при Французскомъ Дворѣ, находится на обратномъ пути въ Константинополь; онъ весьма доволенъ успѣхомъ своего Посольства и сдѣланнымъ ему пріемомъ.

— Говорятъ, что Англійская экспедиція на Евфратъ остановлена у береговъ Сиріи, и приготовленныя для оной машины конфискованы по приказанію Мегемета-Али, представившаго Султану всю невыгоду, сопряженную для Турціи съ такимъ предпріятіемъ. Увѣряютъ, что Султанъ также отдалъ на сей предметъ подобнаго рода повелѣніе.

— Ибрагимъ-Паша находится на пути въ Сирію чрезъ Дамьетту, на пароходѣ *Ниль*.

— По извѣстіямъ изъ Александріи, чума въ семь городѣ совершенно почти прекратилась; но въ Верхнемъ Египтѣ число умирающихъ простирается не менѣе какъ до 1,000 челов. на день. Увѣряютъ, что все количество умершихъ отъ чумы въ Александріи доходитъ до 14,000, а по другимъ извѣстіямъ до 17,000 челоуѣкъ.

17-го Мая.

Получивъ нынѣ изъ Константинополя извѣстія отъ 1-го Мая, изъ которыхъ многія кажутся намъ весьма любопытными, сибшимъ передать ихъ читателямъ:

Съ нѣкотораго времени здѣсь много говорятъ о путешествіи Султана въ Брюсселъ и Конію. Уже два года тому, какъ онъ предположилъ совершить это путешествіе, и теперь намъ зрѣнь исполнить оное безотлагательно. Е. В. желаетъ доставить этимъ древнимъ столицамъ Имперіи участіе въ благотворныхъ дѣйствіяхъ просвѣщенія, которымъ начинаетъ озаряться Константинополь.

— Въ Бешиктанѣ основано политехническое училище; помѣщеніе и устройство онаго, находятся въ весьма удовлетворительномъ видѣ.

— Разнесшійся слухъ объ отозваніи изъ Парижа и Лондона, назначенныхъ туда Султаномъ, Посланниковъ, не имѣетъ никакого основанія, и теперь кажется достовернымъ, что оба сии Посольства утверждены на своихъ мѣстахъ. — *Решидъ Бей* и *Намикъ-Паша* исправно доставляютъ Правительству перечни всего того, что публикуется въ этихъ сто-

лѣзители, которые заняли обязанности Директоровъ, отворыли зарядъ Товарищества, и прыимуютъ ассекурование мажтѣковъ, такъ прысыланыхъ з Губерни, якъ и прызъ първше Товарищество ту и в Москвие oddаваныхъ. (P.P.)

Одесса, 14 Мая.

Оtrzymałiśmy z Konstantynopola pod 10 (22 Maja) następujące wiadomości:

Dzień 6 (18 Maja) zdaniem astrologów, uznany za czas pomyślny, dla spuszczenia z warsztatów nowo-wybudowanego okrętu *Nusretie* (zwycięzki), nastąpi o godzinie 4, minucie 22, poczynione były wszystkie potrzebne do tego czasu przygotowania. Ministrowie, Turcy Magnaci i Korpus Dyplomatyczny, zawcześni przybyli na miejsce oznaczone. Niezliczony tłum ludu zebrał się ze wszystkich stron, i morze okryte zostało tysiącami łodzi, pomimo dżdżystego czasu i dość wielkiej burzy, na morzu wszędzie powiewały bandery i chorągwie wszystkich narodów. Sułtani zajęły pałac *Xięcia Samoskiego*. O godzinie oznaczonej, piękny okręt poruszył się z miejsca i wspaniale przy odgłosach wojskowej muzyki, grającej marsz *Mahmuda*, przebył przestrzeń, oddalającą go od jego żywiołu. Zabrzmiało powietrze przyjemnymi okrzykami radośnego ludu i wystrzałami z dział, a cała flota w mgnieniu oka zaświeciła banderami. Okręt ten spuszczonej był rufą; momentalne jego ugniatanie wody było tak mocne, iż bałwany podniosły się prawie do górnych strzelnic. Okręt ten bardzo jest piękny; w pierwszej jego baterji, zrobione porty na 19, a w drugiej na 18 dział; jednakże powiadają, iż będzie na nim 84 dział. Sułtan nadzwyczaj zadowolony z pomyślnego spuszczenia, rozkazał wydać budownicemu okrętu, Amerykaninowi P. Road, 20,000 piastrow i order *Niszani-Ifitigar*.

— Wielu przemieszkujących tu od niejakiego czasu podróżnych, otrzymali pozwolenie odwiedzania meczetów.

— Statek parowy, *Marya Dorota*, którego ze Smyrny oczekiwano na dzień 20, przybył tu wczora wieczorem, z przyczyny silnego wiatru i nedostatku węgla. Przezeń otrzymano wiadomość, o śmierci P. Kestio, Austriackiego Jeneralnego Konsula w Smyrnie; pogrzeb jego odbywał się dnia 17.

— Nie mamy żadnych wiadomości o eskadrze przeznaczoney do Tunetu i Tripolu, a która wypłynęła z Dardanellów pierwszych dni Maja.

— Achmedzi-Effendi, Poseł Nadzwyczajny Sułtana przy Dworze Francuzkim, znajduje się już w drodze z powrotem do Konstantynopola; bardzo on jest zadowolony z pomyślności swego Poselstwa i uczynionego mu przyjęcia.

— Powiadają, iż wyprawa Angielska na Eufrat, zatrzymana u brzegów Syrii i przygotowane dla niej machiny, zostały skonfiskowane na rozkaz *Mehmeda-Alego*, który przedstawił Sułtanowi wszystkie niedogodności dla Turcyi, połączone z tém przedsięwzięciem. Zapewniają, iż Sułtan także w tym przedmiocie podobny wydał rozkaz.

— Ibrahim Basza, znajduje się w drodze do Syrii na statku parowym *Nil*.

— Podług doniesień z Alexandryi, zaraza morowa w tém mieście zupełnie prawie ustała; lecz w Wyższym-Egipcie, liczba umarłych nie mniej jak do 1,000 ludzi na dzień dochodzi. Zapewniają, że ogólna liczba umarłych z zarazy w Alexandryi wynosi do 14,000, a podług innych do 17,000 osób.

Dnia 17.

Otrzymawszy teraz wiadomości z Konstantynopola pod 1 Maja, z których wiele zdają się nam być ciekawymi, śpieszmy udzielić ich czytelnikom:

Od niejakiego czasu, wiele tu mówią o podróży Sułtana do Brossy i Koni. Dwa już temu lata, jak zamierzył on odbyć tę podróż, i teraz postanowił wykonać ją niezwłocznie. Jego Wysokość chce uczynić te starożytne stolice Cesarstwa uczestnikami dobroczynnych skutków oświecenia, którego jutrzeńka zaczyna oświecać Konstantynopol.

— W Beszyktasz, założona Szkoła Politechniczna; umieszczenie jej i urządzenie, zostają w bardzo zadowalającym stanie.

— Rozszerzona pogłoska o odwołaniu z Paryża i Londynu, oznaczonych tam przez Sułtana Posłów, żadney niema zasady, i teraz zdaje się być rzeczą pewną, iż oba te Poselstwa na swoich utwierdzone zostały miejscach. — *Reszyd-Bey* i *Namik-Pasza*; regularnie przesyłają Rządowi krótkie wiadomości o wszystkiém tém, co się publikuje w tych stolicach o Wschodzie. Zape-

лицахъ о Востокѣ. Утверждаютъ, что Султанъ принимаетъ живѣйшее участіе въ чтеніи сихъ извѣстій.

— Коммиссаръ Порты, *Эццадъ-Эффенди*, коему поручено устроить въ Дарданеллахъ карантинъ для выдержанія въ ономъ observationalнаго термина, какъ для судовъ, такъ и для пассажировъ, приходящихъ изъ Египта, поставилъ уже въ особо назначенномъ мѣстѣ 27 палатокъ, служащихъ временнымъ карантинномъ. Говорятъ также объ устроеніи въ Дарданеллахъ госпиталя и магазиновъ для разныхъ товаровъ.

— Американскій Инженеръ, *Г. Кохренъ*, представилъ Сераскиру-Пашѣ модель изобрѣтенной имъ пушки, которая, съ помощію только двухъ человекъ, бросаетъ болѣе шестидесяти ядеръ въ минуту. Военный Министръ съ удовольствіемъ принялъ предложеніе *Г. Кохрена* и поручилъ ему отлить для опыта одну пушку такого рода. Если это орудіе будетъ имѣть тоже дѣйствіе, какъ и модель онаго, безъ всякихъ неудобствъ, сопряженныхъ съ подобными изобрѣтеніями, то Сераскиръ-Паша обязался контрактомъ употребить въ дѣло изобрѣтеніе *Г. Кохрена* или купить у него его открытіе.

— Изъ Константинополя пишутъ отъ 15-го Мая и. ст. Одинъ Англійскій Инженеръ взялся вырыть Артезіанскій колодезь въ прекрасномъ имѣніи Галия-Паши, въ Кондили. Здѣсь не имѣли еще понятія о подобныхъ колодцахъ; но лица, видѣвшія ихъ въ Европѣ и посѣщавшія работы упомянутого Инженера, полагаютъ, что начатый имъ колодезь не будетъ имѣть успѣха.

— Здѣсь получены новѣйшія извѣстія изъ главной квартиры въ Капутъ. Мегмедъ-Решидъ-Паша ежедневно дѣлаетъ новые успѣхи въ покореніи Курдовъ. Онъ отправилъ къ Султану Амазонку, начальствовавшую надъ Курдами Черныхъ Шатровъ *Кара Чадирли*, которыхъ онъ покорилъ совершенно. Знаменитая плѣнница прибыла уже въ Константинополь. Главнокомандующій Таврскою арміею охладѣлъ также сокровищами племени Черныхъ Шатровъ, коего богатства, свидѣлствуютъ о многочисленныхъ грабежахъ, производимыхъ этими кочующими ордами. Часть подкрѣпленій, отправленныхъ Портою къ Мегмеду-Решиду-Пашѣ, прибыла уже въ главную квартиру; осталась часть вѣроятно также уже туда подоспѣла, что и позволить этому Генералу поставить свою армію въ самое грозное для непріятеля положеніе.

— Изъ Таврской арміи получаютъ болѣе утѣшительныя извѣстія, подающія Султану надежду, что власть его въ скоромъ времени будетъ признана всѣми этими варварскими ордами, съ которыми онъ находится въ войнѣ, и которые доселѣ не хотѣли знать другаго начальника, кромѣ избраннаго изъ среды самихъ себя. Мегмедъ-Решидъ-Паша оставилъ, вмѣстѣ съ своею арміею, главную квартиру въ Карнутъ, чтобы двинуться въ Дярбекиръ. Въ окрестностяхъ этого города было уже нѣсколько стычекъ съ Курдами, и побѣда всегда оставалась на сторонѣ Султанскихъ войскъ. Въ одномъ изъ сихъ сраженій убитъ *Шукревъ-Бей*, а послѣ другой продолжительной и кровопролитной битвы, взяты въ плѣнъ *Тели-Бей* съ его женою и дочерью. Мердинъ, укрѣпленное мѣсто на Тигрѣ, разрушенный дѣйствіемъ подкоповъ и артиллеріи Мегмеда-Решидъ-Паши, принужденъ былъ сдаться на произволъ побѣдителя. Мѣсто это можно считать послѣднимъ оплотомъ мятежниковъ, и овладѣніемъ онаго Мегмедъ-Решидъ-Паша уничтожилъ послѣднюю значительную преграду, которая останавливала покореніе этой части Азіи оружію Султана. Ежедневные успѣхи, оказываемые доселѣ Оттоманскимъ войскомъ, заставляютъ ожидать скорого и счастливаго окончанія этой кампаніи.

— Въ письмѣ изъ Трапезонда, отъ 9-го Апрѣля, привезенномъ на катерѣ „Spitfire“, ходящемъ нынѣ между симъ портомъ и Константинополемъ, получено слѣдующее извѣстіе: Войска подъ начальствомъ Сира Генриха *Бетуна*, составляющія авангардъ арміи *Могамеда-Шаха*, отправленный въ южныя провинціи Персіи, вошли уже въ Испаганъ. Вступленіе войскъ *Могамеда-Шаха* въ эту древнюю столицу уничтожило всякое опасеніе, относительно нарушенія порядка и спокойствія въ этомъ Государствѣ.

— Здѣсь ничего не говорятъ еще о бракосочетаніи второй дочери Султана. — Вновь назначенный Прусскій Посланникъ, Баронъ *Кенигсмаркъ*, прибылъ сюда 13 Мая. Баронъ *Мартенсъ* готовится уже къ отъѣзду. — За нѣсколько времени прибыли сюда многіе иностранцы: Графъ *Зигги*, родственникъ Князя *Меттерниха*, возвращающійся изъ своего путешествія по Верхнему Египту; Графъ

внѣшая, изъ Султанъ наивѣншяго дошвіаеца уконтентованія въ чтаніи тыхъ вѣдомостей.

— Коммиссаръ Порты *Ezzad-Effendi*, котрору поручено урэдѣть кwarantаннѣ въ Dardanellach, dla odbicia въ нѣеу observationalнаго термина, какъ dla okrętow, jak i dla podróżnych przybywających z Egiptu, поставилъ już на osobno przeznaczonemъ мѣйску 27 namiotow, służących za czasową kwarantannę. Mówią także o wybudowaniu w Dardanellach lazaretu i magazynow na różne towary.

— Амerykańскій Инженеръ, *P. Cochrane*, представилъ *Seraskierowi-Baszy* моделъ wynalezionęй przezeń armaty, która przy pomocy dwóch tylko ludzi, wyrzuca więcej jak sześćdziesiąt kul działowych na minutę. Minister wojny z ukontentowaniem przyjął przełożenie *P. Cochrane*, i polecił mu odlać na próbę jedną taką armatę. Jeśli to działo, mieć będzie też skutki, jak jego model, bez żadnych niedogodności, połączonych z podobnemi wynalazkami, tedy *Seraskier-Pasza* zobowiązał się kontraktem, przywieść do skutku wynalazek *P. Cochrane*, lub nabyć od niego ten wynalazek.

— Donoszą z Konstantynopola pod 15 Maja n. s.: Jeden Angielski inżynier przedsięwziął wykopać Artyzyską studnię w pięknym majątku *Halil-Paszy* w Kondyli. Nie mieli tu jeszcze pojęcia o podobnych studniach; lecz osoby, które widziały je w Europie i odwiedzały roboty pomienionego Inżyniera, tak rozumieją, iż zaczęta przezeń studnia nie będzie miała żadnego skutku.

— Otrzymano tu najnowsze wiadomości z Głównej Kwatery w Kapucie. *Mehmed-Reszyd-Basza*, codziennie pomyślnych doznaje skutków w przyprowadzaniu do posłuszeństwa Kurdów. Posłał on Sułtanowi Amazonkę, Naczelnicę Kurdów Czarnych Szatrow, *Kara Czadyrli*, których on zupełnie podbił. Znakomita branka przybyła już do Konstantynopola. Głównodowodzący Tawrskiem wojskiem, opanował także bogactwa plemienia Czarnych Szatrow, którego skarby dowodzą o liczących rabunkach, przez te hordy koczujące popelnionych. Część posiłków, wysłanych dla *Mehmeda-Reszyda-Baszy*, przybyła już do Głównej kwatery; pozostała część, zapewna już tam pośpieszyła, a co dozwoli temu Jenerałowi postawić swoją armią w nader groźnym dla nieprzyjaciela stanie.

— Od wojska Tawrskiego otrzymywane są coraz więcej pocieszające doniesienia, czyniące Sułtanowi nadzieję, iż w krótkim czasie panowanie jego uznane będzie przez wszystkie barbarzyńskie hordy, z którymi prowadzi wojnę, i które dotąd nie chciały przyznawać innego Naczelnika oprócz wybranego zpośród siebie. *Mehmed-Reszyd-Pasza*, razem ze swą armią, opuścił Główną kwaterę w Karnucie, ażeby się posunął ku Dyarbekirowi. W okolicach tego miasta kilka już było potyczek z Kurdami, a zwycięztwo zawsze było przy wojskach Sułtana. W jednej z tych walk zabity został *Szukrew-Bey*, a po drugiej, długo-trwającej i morderczej bitwie, więźci zostali w niewolę *Teli-Bey* z żoną i córką. Merdin, obwarowane miejsce nad Tygrem, zburzone działaniem min i artylleryi *Mehmeda-Reszyd-Paszy*, przymuszone było poddać się na łaskę zwycięzcy. Miejsce to uważać można za ostatnią obronę buntowników, i *Mehmed-Reszyd-Basza* przez opanowanie jego, zniszczył ostatnią znaczną przeszkodę, która strżywała podbić przez Sułtana części Azyi. Godziennie postępy, okazywane dotąd przez wojsko Ottomańskie, każą się spodziewać prędkiego i szczęśliwego ukończenia tej wyprawy.

— W liście z Trebizondy pod 9 Kwietnia, przywiezionym na kutrze *Spitfire*, odbywającym teraz drogę między tym portem a Konstantynopolem, następująca otrzymano wiadomość: Wojska pod dowództwem Sir Henryka *Bethune*, składające przednią straż armii *Mohameda-Szacha*, wysłane do prowincyi południowych Persyi, weszły już do Ispahanu. Weyście wojsk *Mohameda-Szacha* do tej starożytnej stolicy, zniszczyło wszelką obawę, względem naruszenia spokojności i porządku w tém państwie.

— Nic tu jeszcze nie mówią o zaślubieniu drugiej córki Sułtana. — Nowo-mianowany Poseł Pruski Baron *Königsmark*, przybył tu 13 Maja. Baron *Martens* spsobі się już do odjazdu. — Przed kilką dniami przybyło tu wielu cudzoziemców: Hrabia *Zicci*, krewny *Xięcia Metternicha*, powracający ze swej podróży po wyższym Egipte; Hrabia *Caroli*, przybyły ze Smyrny; także wielu Francuzów i Bawarczyków.

Кароли, прибывшіи изъ Смирны, также множество Французовъ и Баварцевъ.

— Въ Анатолию и въ Македонію посылается отсюда множество войскъ. — *Ибрагимъ - Паша* находится на возвратномъ пути въ Сирію. Онъ приказалъ произвести общій наборъ рекрутъ, и въ Байрутъ взята даже Консульская гвардія (извѣстная подъ именемъ Янычаръ.) Въ Тарсѣ учреждается чрезвычайный складочный магазинъ оружія и военныхъ припасовъ. (Од. В.)

Варшава, 6-го Іюня.

Его Свѣтлость Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, Намѣстникъ Королевства Польскаго, вчера въ часъ по полудни возвратился въ Варшаву.

9-го Іюня.

Его Свѣтлость Князь Намѣстникъ Королевства, по сношенію съ Г-мъ Министромъ Финансовъ Россійской Имперіи соизволилъ, чтобы пошлина съ неочищенного нашатыря вырабатываемаго въ Королевствѣ и отправляемаго въ Россію, взимаема была въ пограничныхъ таможахъ со стороны Россіи, по одному зл. и 10 грошей съ пуда (G. C.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 3-го Іюня.

Императорско - Россійскіе Генераль - Маіоры : Князь *Долгорукій* и *Сумароковъ*, выѣхали въ Дрезденъ.

— Здѣсь слышно, что Принцъ *Вильгельмъ*, Королевскій братъ, будетъ Главнокомандующимъ въ Силезіи, и въ сейже области намѣренъ жительствовать. Сей Принцъ имѣетъ въ Силезіи большія помѣстья, и его тамъ весьма любятъ.

6-го Іюня.

Его Величество изволилъ пожаловать Ордена слѣдующимъ Императорско-Россійскимъ Офицерамъ и Чиновникамъ: Егермейстеру Генераль-Маіору *Васильчикову*, Орденъ *Краснаго Орла 1-й степени*; Генераль-Маіору *Бибикову*, Орденъ *Краснаго Орла 2-й степени съ звѣздою*; Полковнику *Философову*, Орденъ *Св. Іоанна*; Статскому Советнику *Вилье*, Орденъ *Краснаго Орла 2-й степени*; Колежскому Советнику *Лобштейну*, а также Надворнымъ Советникамъ *Зейдлицу* и *Гану*, Орденъ *Краснаго Орла 3-й степени*.

— Е. В. Король удостоилъ *Орденомъ Краснаго Орла 3-й степени* Англійскаго Капитана *Джона Росса*.

— Императорско-Россійскій Генераль-Лейтенантъ Генераль-Адъютантъ *Сухожанецъ 2-й*, прибылъ сюда изъ Петербурга. (D. P.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 26-го Мая.

Князь *Тамухеддинъ*, сынъ славнаго *Типпо-Саиба*, прибылъ изъ Калькуты въ Портсмуть. Ему отъ роду 40 лѣтъ; онъ намѣренъ путешествовать въ Лондонъ и Парижъ, для познанія учрежденій сихъ Государствъ.

— Газета *Morning-Chronicle*, которая есть главнымъ органомъ нынѣшняго Министерства, напечатала оскорбительную статью противу конвенціи, заключенной посредствомъ Лорда *Элиота*, между воюющими сторонами въ Испаніи. Она утверждаетъ, что Князь *Веллингтонъ*, признавая симъ образомъ, хотя непрямо, власть *Донъ Карлоса*, хотѣлъ уничтожить настоящую цѣль четвертаго трактата.

27-го Мая.

Сегодня по утру въ Цити (старомъ Лондонѣ) разнесся слухъ, что 10-тысячный корпусъ Англійскаго войска, немедленно отправится въ Португалію, дабы оттуда вступить въ Испанію, въ томъ случаѣ, еслибъ *Донъ Карлосъ* не принялъ сдѣланнаго ему Франціею и Англіею предложенія, оставить Испанію, съ значительнымъ для него и его фамиліи вознагражденіемъ. Также сказывали, что дивизія Португальскихъ войскъ, подъ командою Маршала *Сальданы*, вступить въ Испанію, для содѣйствія войскамъ Испанской Королевы.

29-го Мая.

Извѣстіе, о которомъ вчера сказывали, то есть: что Испанское Правительство, въ силу договора относящагося къ четвертому союзу, требовало отъ Англии и Франціи помощи, подтвердилось депешами нашего Посланника въ Мадридѣ, полученными сегодня въ Департаментъ Иностранныхъ Дѣлъ. Напротивъ того, разнесшійся въ Цити слухъ, будто бы со стороны Франціи начались уже военныя дѣйствія, оказался ложнымъ. Правда, что Англіи и Франціи весьма заботятся о томъ, чтобы избрѣсть рѣшительныя средства къ исполненію, помянутаго

— Do Anatolii i Macedonii wiele się wojsk ztąd posyła. — *Ibrahim-Basza* znajduje się już w drodze do Syrii. Nakazał on powszechny zaciąg rekruta, i w Bayrucie wzięta nawet Konsulska gwardya (znana pod imieniem Janczarów). W Tarsie urządza się nadzwyczajny magazyn na skład broni i zapasów wojskowych. (G. O.)

Warszawa, dnia 6 Czerwca.

Jaśnie Oświecony Feldmarszałek, Xiążę Warszawski, Namiestnik w Królestwie Polskiem, wczora o godzinie 1szej rano wrócił do Warszawy.

Dnia 9.

Jaśnie Oświecony Xiążę Namiestnik Królewski, w skutku zniesienia się z J.W. Ministrem Finansów Cesarstwa Rosyjskiego, zezwolił raczył, aby opłata cła od salomoniaku nieczyszczonego, w kraju tutejszym wyrabianego, a do Rosyi wysyłanego, pobierana była na komorach granicznych od strony Rosyi, po złt. 1 i gr. 10 od puda. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, dnia 3 Czerwca.

CESARSKO-Rossyjscy Jenerałowie Majorowie: Xiążę *Dolgoruki* i *Sumarokow* odjechali do Drezna.

— Słychać tu, że Xiążę *Wilhelm*, brat Najjaśniejszego Pana, obemyie naczelne dowództwo w Szlązku, i mieszkać będzie w tej Prowincyi. Xiążę ma w Szlązku liczne posiadłości, i nader jest tam lubionym.

Dnia 6.

Król Jegomość raczył udzielić ordery następującym CESARSKO-Rossyjskim Oficerom i Urzędnikom: Łowczemu Jenerał-Majorowi *Wasilczykowu*, order *Czerwonego Orła 1szej klasy*; Jenerałowi Majorowi *Bibikow*, order *Czerwonego Orła 2ey klasy z gwiazdą*; Półkownikowi *Filozofowu*, order *Sw. Jana*; Radcy Stanu *Wilie*, order *Czerwonego Orła 2giey klasy*; Radcy Kollegialnemu *Lobstein*, tudzież Radcom Nadwornym *Seidlitz* i *Hahn*, order *Czerwonego Orła 3ciey klasy*.

— Król Jegomość raczył dać order *Czerwonego Orła 3ciey klasy* Kapitanowi Angielskiemu Panu *John Ross*.

— CESARSKO-Rossyjski Jenerał-Porucznik i Jenerał-Adjutant *Suchozanet 2gi*, przybył tu z Petersburga. (Dz. P.)

WIELKA BRITANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 26 Maja.

Xiążę *Tamuheddin*, syn sławnego *Tippo-Saiba*, przybył z Kalkuty do Portsmouth. Ma on lat 40, i zamierza zwiedzić Londyn i Paryż, dla obeznania się z instytucjami tych krajów.

— *Morning-Chronicle*, będąca głównym organem terazniejszego Ministerjum, umieściła gwałtowny artykuł przeciwko konwencyi, zawartej za pośrednictwem Lorda *Elliot*, między wojującemi w Hiszpanii stronami: Gazeta ta utrzymuje, że Xiążę *Wellington*, uznając tym sposobem, acz ubocznie, władzę *Don-Carlosa*, chciał zniweczyć właściwy cel poczwórnego traktatu.

Dnia 27.

Dzisiejszego rana rozeszła się pogłoska w City (w Starém mieście Londynu), iż 10-tysięczny Korpus woyska Angielskiego ma bydź niezwłocznie do Portugalii wysłany, aby ztamtąd wkroczyć do Hiszpanii, na przypadek, jeśliby *Don-Carlos* nie przyjął podaney mu przez Francją i Anglią propozycyi, względem opuszczenia Hiszpanii; z bardzo znacznem dla niego i jego familli wyposażeniem. Mówiono niemniej, iż dywizya woysk portugalskich wkroczy do Hiszpanii pod rozkazami Marszałka *Saldanha*, w celu współdziałania z woyskami Królowey Hiszpańskiej.

Dnia 29.

Wiadomość, o której wczora mówiono, to jest: że Rząd Hiszpański, opierając się na traktacie poczwórnego przymierza, zażądał pomocy Anglii i Francyi, potwierdzona została przez depesze Posta naszego w Madrycie, odebrane dnia dzisiejszego w wydziale interesów zagranicznych. Przeciwnie, pogłoska, rozszerzona w City, jakoby ze strony Francyi już się rozpoczęły operacje wojenne, okazała się fałszywą. Wprawdzie zależy Anglii i Francyi wiele na tém, ażeby obmyśleć stanowcze środki, w celu uzupełnienia rzeczzonego traktatu; jednakże sprzymierzone Mocarstwa, nie inaczej;

договора; однакожь союзныя державы будутъ дѣйствовать не иначе какъ только совокупно. (G. C.)

30-го Мая.

Times полагаетъ, что по поводу безпорядковъ, происшедшихъ въ Вольвергамптонѣ, послѣ избранія Г-на *Гудрике* въ Члены Парламента, для прекращенія коихъ Магистратъ призвалъ военную помощь, будетъ производиться слѣдствіе. (D. P.)

Германія.

Франкфуртъ, 25-го Мая.

Внезапное приступленіе Бадена къ таможенному Германскому союзу, и тайна, съ какою происходили договоры въ семь дѣль, обратили на себя вниманіе богатѣйшихъ купцовъ и нѣкоторыхъ здѣшнихъ капиталистовъ, кои опасаясь, дабы и здѣсь, такъ какъ въ Баденскомъ Герцогствѣ, нечаянно не возвысились пошлины, закупили значительное количество товаровъ и перевозятъ ихъ такъ поспѣшно, чтобы сіе успѣть еще сдѣлать при настоящей пошлинѣ.

Гамбургъ, 28-го Мая.

Журналъ *Cölnar Correspondent* отъ 24-го ч. с. м. сообщаетъ: „Съ большою поспѣшностью провѣхало сегодня чрезъ городъ восемь эстафетъ изъ Франціи, одна за другою. Сіе заставляетъ думать, о важномъ какомъ нибудь происшествіи, тамъ случившемся.“ Подобножь извѣстіе сообщила Дюссельдорфская газета, сказывая: „Съ вчерашняго числа по сегодняшнее, прошло 10 эстафетъ чрезъ Ахенъ, везшихъ извѣстія о уменьшеніи цѣны Испанскимъ ассигнаціямъ, по поводу безуспѣшныхъ дѣйствій Генерала *Вальдеца*. Антверпенская газета полагаетъ, что *Донъ-Карлосу* не предстоитъ ни малѣйшаго препятствія къ направленію силъ къ Мадриту.“

Мюнхенъ, 22-го Мая.

По Королевскому повелѣнію, новый пороховый заводъ, будетъ устроень въ такомъ разстояніи отъ города, чтобы въ случаѣ подобнаго несчастія, не было для города никакой опасности. Вредъ причиненный домамъ, послѣднимъ взрывомъ, простирется до 250,000 Гульд. (G. C.)

Франція.

Парижъ, 29-го Мая.

По письмамъ изъ Байонны, Крестиносы, оставивъ Пуэнта-де-ла-Рейна, расположились лагеремъ при рѣкѣ Эбро. Въ Сѣверныхъ странахъ, занимаютъ они только пять позицій, а именно: Санъ-Себастьянъ, Пампелону, Бильбао, Витторію и Элисондо. (G. C.)

— Сиракузскій Графъ изъ Парижа отправится въ Вѣну, гдѣ съѣдется съ своимъ братомъ, Графомъ Капуйскимъ. Оба они оттуда поѣдутъ въ Калишь. (D. P.)

30-го Мая.

Лордъ *Гранвилъ*, вчера прибывшій, имѣлъ сегодня у Короля аудіенцію, коему, какъ Англійскій Посланникъ, вручилъ свою вѣрущую грамоту.

— Генераль *Мина*, въ сопровожденіи лѣкаря *Лаллемана*, прибылъ въ Монпелье. Онъ страдаетъ болѣю въ пузырь. (G. C.)

— Третьяго дня Король имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Княземъ *Таллейраномъ*, а вчера занимался съ Министромъ Юстиціи.

31-го Мая.

Лордъ *Гранвилъ*, спустя 16 часовъ послѣ своего пріѣзда въ Парижъ, имѣлъ у Короля аудіенцію, на которой предъявилъ Его Величеству вѣрущую грамоту въ качествѣ Англійскаго Посланника. Послѣ сего Лордъ представлялся Ея Величеству Королевы, а также Ихъ К.К. Высочествамъ, Герцогама *Орлеанскому* и *Немурскому*, и Принцессѣ *Аделаидѣ*.

— Сегодня у Князя *Броми* передъ полуднемъ, происходилъ нѣсколько часовъ Министерскій Совѣтъ.

— *Gazette de France* обнародовала постановленіе *Донъ-Карлоса*, изданное въ Сегурѣ 17-го Мая, коимъ онъ Ардоинскую осуду, какъ учиненную несвойственнымъ Правительствомъ, объявляетъ неважною и недѣйствительною. — Графъ *Эспанья* и Генераль *Морено*, намѣрены прибыть въ Эстеллу; сего послѣдняго *Донъ-Карлосъ* наименовалъ Военнымъ Министромъ.

— Графъ *Каломарде* и Виконтъ *Канелласъ*, объявили выдуманнѣмъ извѣстіе, напечатанное въ газетахъ, будто бы они имѣли у Короля аудіенцію.

(A.P.S.Z.)

— По дѣлу обвиненныхъ за подписаніе статьи противу Суда Перовъ, напечатанной въ журналахъ *Tribune* и *Réformateur*, сей же Судъ освободилъ отъ всякой отвѣтственности 76 лицъ. О другихъ же обвиненныхъ дѣло еще производится.

tylko wspólnie działać będą (G. C.)

Дня 30.

Times мнѣя, iż z powodu niespokojności, które zdarzyły się w *Wolverhampton* po wyborze Pana *Goodricke* na Członka Parlamentu, i do których usmierzenia Magistrat wezwał pomocy wojskowej, badanie Sądowe będzie przedsięwzięte. (Dz. P.)

Н и е м с у.

Frankfort, dnia 25 Maja.

Niespodziane przystąpienie Badenu do Celnego Związku Niemieckiego, i tajemnica, z jaką się działy układy w tej mierze, zwróciły uwagę majątniejszych kupców i niektórych kapitalistów tutejszych, którzy, z obawy, aby tak raptownie, jak w Xięztwie Badańskim i tu cło nie podwyższono, poczynili bardzo znaczne zakupy towarów i sprowadzają je śpiesznie dla opłacenia od nich cła dotychczasowego.

Hamburg, dnia 28 Maja.

Dziennik *Cölnar Correspondent* z dnia 14go t. m., powiada: „Z największym pośpiechem przebiegło dzisiaj przez nasze miasto osm sztafet z Francyi, niebawnie jedna po drugiej. Co daje powód do wniosku, że coś ważnego zayszł tam musiało.“ — Podobną wiadomość umieściła także gazeta *Düsseldorfska*, z dnia 26 h. m., mówiąc: „Od dnia wczorayszego po dziś dzień przeszło 10 sztafet przez Akwisgran, które wiozły wiadomości o spadnieniu ceny papierów hiszpańskich, z powodu niepowodzeń Jenerała *Valdez*. Gazeta Antwerska mniema, że *Don-Carlos* nie ma już żadney przeszkody do postępowania ku Madrytowi.“

Monachium, dnia 22 Maja.

Z rozkazu Królewskiego, nowa prochownia będzie postawiona w takiej odległości od miasta, iż w razie podobnego ostatniemu wypadku, żadnego nieszczęścia obawiać się nie można. Szkody, zrządzone w domach przez ostatni wybuch, szacują na 250,000 złotych reńskich. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 29 Maja.

Według listów z Bayonny, Krystyniści po opuszczeniu Puenta-de-la-Reyna, zajęli stanowisko nad Ebro. W północnych stronach mają w swej mocy tylko pięć punktów, to jest: San-Sebastian, Pampelona, Bilbao, Vittoria i Elisondo. (G. C.)

— Hrabia Syrakuzy uda się z Paryża do Wiednia, gdzie się zjedzie z bratem swym, Hrabią Kapuańskim. Obadwy udadzą się ztamtąd do Kalisza. (D. P.)

Дня 30.

Lord *Granville*, który tu przybył dnia wczorayszego, miał dzisiaj posłuchanie u Króla, w ręce którego, jako Poseł Angielski, złożył swe listy wierzytelne.

— Jenerał *Mina* przybył w towarzystwie doktora *Lallemand*, do Montpellier. Cierpi on boleści pęcherzowe. (G. C.)

— Król zawczora miał długą rozmowę z Xięciem *Talleyrandem*, a wczora pracował z Ministrem sprawiedliwości.

Дня 31.

Na audyencyi, którą Lord *Granville*, w 16 godzin po swém przybyciu do Paryża, miał u Króla, złożył J. K. Mości nowe swe listy wierzytelne na Posta Angielskiego. Bezpośrednio potem Lord był przedstawiany N. Królowey Jeymości, oraz II. K. K. W W., Xięzgom *Orleańskiemu* i *Némours* i Xięzniczce *Adelaizie*.

— U Xięcia *Broglie* dzisiaj przed południem była kilka godzin trwająca Rada Ministrów.

— *Gazette de France* ogłosiła postanowienie *Don-Carlosa*, datowane w Segurze 17 Maja, przez które pożyczkę Ardoinską, jako od Rządu przywłaszczyielskiego zaciągniłą, za nieważną i niebyłą oświadcza. — Hrabia *España* i Jenerał *Moreno* mieli przybyć do Estelli; *Moreno* mianowany jest przez *Don Carlosa* Ministrem wojny.

— Hrabia *Calomarde* i Vice Hrabia *Canellas* oświadczyli za zmyśloną wiadomość, w pismach publicznych umieszczoną o tém, że oni u Króla audyencyą mieli.

(A.P.S.Z.)

— W sprawie oskarżonych o podpisanie artykułu przeciwko Sądowi Parów, umieszczonego w dziennikach *Tribune* i *Reformateur*, uwolnił tenże sąd 76 osób od wszelkiej odpowiedzialności. Sprawa toczy się jeszcze względem innych oskarżonych.

— По извѣстіямъ изъ Мадрита отъ 24-го Мая, войско Королевы и ополченіе разбили въ Галиціи отрядъ, командуемый Каноникомъ *Гростиди*, да и самъ онъ попался въ плѣнь. Въ найденныхъ у него бумагахъ открытъ планъ обширнаго заговора.

— Нынешній лагерь подъ Ст. Омеромъ, будетъ составленъ изъ одной только пѣхоты.

— Извѣстіе объ отозваніи Генерала *Вальдеца*, сообщенное газетою *Messenger*, которая почти никогда не говоритъ правды, не подтвердилось. (G. C.)

ШВЕЦИЯ и НОРВЕГИЯ. Стокгольмъ, 28-го Мая.

Вчера послѣдовало давно ожиданное закрытіе Собранія Государственныхъ Чиновъ. Его Величество Король произнесъ при семъ случаѣ рѣчь. (Снб. В.)

ПОРТУГАЛІЯ. Лиссабонъ, 16-го Мая.

Слухъ носится, что Г. *Лютъ*, бывший при Донъ Мигуэлъ Губернаторомъ Опортскимъ, умерщвленъ народомъ.

— Кажется, что Монахи стараются отклонить народъ отъ покупки духовныхъ имуществъ. (С. П.)

ТУРЦІЯ.

По повелѣнію Султана, 40 Беевъ и 40 Спаговъ, имѣющихъ наибольшее вліяніе въ Босніи, должны быть отправлены оттуда въ Константинополь. Это требованіе не совсѣмъ нравится тѣмъ, на коихъ можетъ пасть выборъ, и богатѣйшіе изъ нихъ употребляютъ деньги и другія средства, чтобъ остаться дома.

— Въ *Journal de Smyrne* напечатано: „Положеніе Сиріи становится день ото дня бѣдственнѣе; мятежи и междоусобія возникаютъ всюду. Ибрагимъ-Паша набралъ Друзовъ и Коптовъ, и размѣстилъ ихъ въ своихъ войскахъ; на ихъ преданность и послушаніе онъ ни въ какомъ случаѣ не можетъ надѣяться. Въ странѣ Ливана составленъ полкъ изъ Христіанъ, надъ коимъ поручено начальство Эмиру Халилу. Непримѣтнымъ образомъ всѣ Египетскія войска выводятся изъ Сиріи, и отправляются въ Каиръ—*Мегметъ-Али* потерпѣлъ значительное пораженіе; войска его были совершенно разбиты инсургентами, и потеря его тѣмъ чувствительнѣе, что нынѣшнее положеніе дѣлъ не позволяетъ ему помочь имъ скорѣе. Хотя онъ и набираетъ войска въ Нубіи, Кордофанѣ и Сеннаарѣ, но врядъ ли составитъ изъ нихъ значительную армію. Земли эти истощены въ людяхъ, способныхъ носить оружіе; притомъ же, для набора тамъ рекрутъ и содержанія ихъ въ повиновеніи, необходимы регулярныя войска, въ коихъ теперь въ Египтѣ такой недостатка, что скорѣе принуждены будутъ вывести изъ этихъ странъ слабыя гарнизоны, тамъ еще находящіеся, чѣмъ посылать туда свѣжія войска. О рекрутскомъ наборѣ въ самомъ Египтѣ и думать нечего. Чума истребила и послѣднее народонаселеніе этой страны. По полученіи въ Смирнѣ увѣдомленія о появленіи двухъ пиратскихъ судовъ недалеко отъ Айвали, Австрійскій Адмиралъ Дандоло немедленно поручилъ корветъ *Каролинъ* преслѣдовать этихъ морскихъ разбойниковъ.“

— По извѣстіямъ изъ Скутари, въ Албаніи вновь открылись безпокойства. По многолѣтнимъ замѣчаніямъ можно было бы назвать страну сію политическимъ барометромъ, указывающимъ положеніе дѣлъ въ Египтѣ. Замѣчено, что когда *Мегметъ-Али* рѣшается на какое либо отважное предпріятіе, или если угрожаетъ ему опасность, въ Албаніи открывается возмущеніе. Такимъ образомъ положеніе дѣлъ въ Албаніи соответствовало происшествіямъ, бывшимъ въ Сиріи. Всякой разъ, когда дѣла *Мегмета-Али* въ сей провинціи принимали неблагоприятный оборотъ, онъ умѣлъ золотомъ и обещаніями произвести безпорядки въ Албаніи, и тѣмъ отклонить вниманіе отъ дѣлъ Сиріи. Нынѣ, безъ сомнѣнія, чума заставляетъ *Мегмета-Али* приводить въ движеніе умы въ Албаніи: онъ опасается, чтобъ Порты, видя Египетъ, ослабленный заразою, не вздумала возвратитъ свою собственность. (Сбв. П.)

АМЕРИКА.

Въ Мексикѣ возникли новыя безпокойства. Области *Закатекасъ*, *Морена*, *Санъ-Луисъ* и *Дуранго* отложились отъ Президента Генерала *Сантаны*. Сильнѣйшія изъ Сѣверныхъ провинцій, также какъ въ прошломъ году, вооружились противъ центрального Правленія. Слышно, будто къ нимъ присоединилась часть войска подъ начальствомъ Генерала *Альвареса*, но остальная значительнѣйшая часть войска, о-

— Podług doniesień z Madrytu daty 24 Maja, wojska Królowey i milicye pobity hufiec w Galicyi, dowodzony przez Kanonika *Grostidę*; on sam dostał się w niewolę. W papierach, które mu zabrano, został znaleziony plan wielkiego spisku.

— Oboz tegoroczny pod St. Omer, ma być złożony z samey tylko piechoty.

— Wiadomość o odwołaniu Jenerała *Valdeza*, udzielona przez gazetę *Messenger*, która nigdy prawie nie napisze prawdy, nie potwierdziła się. (G. C.)

ШВЕЦИЯ и НОРВЕГИЯ. Sztokholm, dnia 28 Maja.

Wczora nastąpiło dawno oczekiwane zamknięcie Zgromadzenia Stanów Królestwa. Król Jegomość miał przy tej okoliczności mowę. (G. S. P.)

ПОРТУГАЛІЯ. Lisbona, dnia 16 Maja.

Biega pogłoska, że P. *Liot*, który za *Don Miguela* był Gubernatorem w Oporto, zabity został przez współstwo.

— Zdaje się, że mnisi starają się odprowadzać naród od kupowania majątków duchownych. (P. P.)

ТУРЦЫЯ.

Na rozkaz Sultana, 40 Bejow i 40 Spahów, mających największy wpływ w Bośni, mają być wystąpieni ztamtąd do Konstantynopola, co nie bardzo się podobaj tym, na których może paść wybór, a bogatsi zpomiedzy nich używają pieniędzy i innych sposobów, ażeby mogli pozostać w domu.

— W *Dzienniku Smirneńskim* wydrukowano: „Syrya codzień większych doznaje nieszczęść: bunty i wojna domowa wszędzie się zapalają. *Ibrahim-Basza* wybrał rekruta z Druzów i Koptów, i rozdzielił ich po swoich wojskach; na ich wierność i posłuszeństwo w żadnym względzie spuścić się on nie może. W okolicach Libanu uformowany został półk z Chryścian, nad któremi dowództwo powierzone *Emirowi Chalilowi*. Niedostrzeżonym sposobem wszystkie wojska Egipskie wyprowadzają z Syrii i posyłają do Kairu.—*Mehmed-Ali* doznał znaczney klęski; wojska jego zupełnie pobite zostały przez insurgentów, a strata jego tѣm jest dotkliwszą, że terazniejszy stan interesów nie pozwala mu dopomóc im wpręde. Chociaż on zbiera wojska w Nubii, Kordofanie i Sennaarze, ale można wnet z nich znakomitą wystawić armię. Kraje te są wycięzione z ludzi, zdolnych do noszenia broni; a potѣm, dla zbierania tam rekruta i utrzymania ich w posłuszeństwie, nieodbitcie są potrzebne regularne wojska, których teraz w Egipcie tak wielki jest niedostatek, że prędzey przyjdzie konieczność wyprowadzić z krajów tych słabe załogi, aniżeli przysłać tam świeże wojska. O zbieraniu rekruta w samym Egipcie, i myśleć nie ma czego. Powietrze wyniszczyło ostatnią tego kraju ludność. Po otrzymaniu w Smirnie wiadomienia o ukazaniu się dwóch statków korsarskich niedaleko Aywali, Admirał Austryacki *Dandolo*, natychmiast wysłał korwetę *Karolinę* na ściganie tych rozbojników.“

— Podług doniesień ze Scutari, znown się w Albanii wszczęły niespokojności. Z wieloletnich postrzeżeń można było kraj ten nazwać barometrem politycznym, ukazującym stan interesów w Egipcie. Zauważano, że, jak tylko *Mehmed-Ali* odważa się na jakiegokolwiek śmiałe przedsięwzięcie, albo jeśli mu zagraża niebezpieczeństwo, wnet w Albanii wszczynają się zamieszanie. A tak, stan rzeczy w Albanii, odpowiadał wypadkom, jakie zachodziły w Syrii. Za każdym razem, kiedy interesy *Mehmeda-Alego* w prowincyi tej przybierały nieprzyjemny obrót, umiał on złotem i obietnicami wzniecić nieporządki w Albanii, i przez to odciągnąć uwagę od spraw Syrii. Teraz, bez wątpienia, powietrze morowe zmusza *Mehmeda-Alego* poruszać umysły w Albanii i obawia się on, ażeby Porta, widząc Egipt, osłabiony przez grassowanie moru, nie pomyślała o swej własności odzyskaniu. (P. P.)

АМЕРЫКА.

W Meksyku nowe zaszły niespokojności. Prowincye *Zacatecas*, *Morena*, *San-Luis* i *Durango* oderwały się od Prezydenta Jenerała *Santany*. Najmocniejszy z prowincyji północnych, tak jak i w roku przeszłym uzbroiły się przeciwko centralnemu Rządowi. Słychać, że do nich przyłączyła się część wojska pod naczelnictwem Jenerała *Alvarez*, ale pozostała nader znakomita część wojska; szczątki Hiszpańskiego stron-

статки Испанской партіи, высшія сословія и духовенство поддерживаютъ сторону Генерала Сантаны.

— Въ Буэнос-Айресъ господствовало также величайшее неустройство. Генераль *Кейрога*, Президентъ Республики, на пути своемъ во внутреннія земли, 16 прошедшаго Февраля, неподалеку отъ Кордовы, убить со всеми своими провожатыми. Онъ вхаль для примиренія провинцій Тукумана и Салты. Сіе происшествіе очень озаботило Буэнос-Айресское Правительство. Генераль *Росасъ* въ четвертый разъ отклонился отъ предложеннаго ему званія Президента. Это побудило и Губернатора Буэнос-Айресскаго, *Г. Мацу*, сложить съ себя сіе званіе. Послѣ сего Генераль *Росасъ* назначенъ Диктаторомъ на 5 лѣтъ, съ тѣмъ однако же условіемъ, чтобы поддерживалъ Католическое вѣроисповѣданіе. Отвѣтъ его еще не получень.

— Въ Уругвай (Монтевидео), 1 Марта, избранъ Президентомъ Генераль *Орибе*.

— Письма изъ Боготы увѣдомляютъ, что собранный тамъ Конгрессъ, съ совершеннымъ единогласіемъ, занимается устройствомъ внутреннихъ дѣлъ сей страны. — Въ Новой Гренадѣ господствуетъ спокойствіе. (Снб. В.)

Разныя извѣстія.

15-го ч. Мая померла въ Вирцбургѣ женщина, Апполонія *Ротманъ*, которая, какъ достоверно извѣстно, жила 117 лѣтъ 8 мѣсяцевъ, и будучи въ замужствѣ за солдатомъ Ротманомъ, во время семилѣтней войны, ухаживала за больными и ранеными, оказывала большия услуги. До самаго конца жизни своей была она всегда очень весела и еще въ 1833 году трудилась въ виноградникахъ. (A.P.S.Z.)

— Англичане безъ затрудненія приняли въ свое владѣніе островъ Сокотору, лежащій при входѣ въ Бабельмандельскій Проливъ. Бомбайское Правительство отравило туда 100 морскихъ солдатъ, 25 артиллеристовъ и 25 саперовъ. Право на владѣніе должно быть куплено, но у кого, не извѣстно: каждый старшина на этомъ островѣ почитаетъ себя законнымъ его обладателемъ. Туземцы происходятъ отъ Арабскаго имени; ихъ считаютъ до 2,000 человекъ, и повидимому, имъ непротивно это завладѣніе острова чужестранцами.

— Во Франкфуртѣ на Майнѣ находится Французъ *ла-Флешъ*, собирающій капиталы, для соединенія Дуная съ Рейномъ посредствомъ канала, который будетъ проведенъ между Кинцигомъ и верховьями Дуная.

— Чума въ Александріи (по извѣстіямъ отъ 27-го Апрѣля) начинаетъ утихать. Число умирающихъ ежедневно уменьшалось, и въ последнее время составляло не болѣе 20 ч. — Но въ Каирѣ она все еще свирѣпствуетъ съ прежнею силою.

— Изъ Неаполя, отъ 19-го Мая, пишутъ: „На этихъ дняхъ Везувій представлялъ новое зрѣлище. Накопившіяся въ большомъ количествѣ лава и другія вулканическія вещества около вновь образовавшагося жерла, послѣ изверженія, бывшаго въ прошедшемъ Мартѣ мѣсяцѣ, вдругъ исчезли, и изъ жерла, поглотившаго эту огромную массу, пошелъ густой дымъ, который поднялся бы на значительную высоту, если бы вѣтеръ не разрывалъ этого чернаго столпа. Во все это время въ окрестностяхъ пространства былъ сильный сѣрный запахъ.“

— Въ *Messenger de Gand* напечатано: „Богатая Бельгія, не находящая сбыта продуктамъ своей промышленности, нашла случай сбыть свои талеры. Франція требуетъ отъ насъ 30-ти милліоновъ франковъ за то, что оказанію намъ помощію лишила насъ колоній, мануфактуръ, торговли, флота, свободы и законнаго Правительства. Мы должны дорого заплатить за эти неопѣненныя услуги. Вообще, участіе Франціи въ дѣлахъ нашихъ стоило намъ небольшой суммы — во 120 милліоновъ, что составитъ по 30 франковъ съ человека: не включая въ то число революціонныхъ займовъ.“ (Сбв. П.)

— Одинъ Французъ, на проздѣ чрезъ Утрехтъ, нашель у продавца старыхъ вещей картину, купленную имъ въ числѣ многихъ другихъ, украшавшихъ сломанный нынѣ Епископскій домъ въ Утрехтѣ. Продавецъ просилъ за нее 20 гульденовъ, и уступилъ за 18. Французъ принесъ картину домой, стеръ съ нее пыль, и прочель надпись: „*И. Рубенсъ*.“ „Это было въ самомъ дѣлѣ произведеніе знаменитаго живописца. Картина сія, вышиною въ 40 дюймовъ, а шириною въ 4 фута, представляетъ Поклоненіе Волхвовъ. Счастливыи покущикъ везеть ее въ Парижъ. Для любителей Художествъ она безцѣнна. Уже теперь даютъ за нее 80 и 100 тысячъ франковъ. (Снб. В.)

нства, выше станы и духовиѣнство wspierają stronę Jenerała Santany.

— W Buenos-Ayres także panował bardzo wielki nieład. Jenerał *Quiroga*, Prezydent Rzeczypospolitey, w podróży swej do wewnętrznych prowincy, d. 16 zeszłego Lutego, nie daleko Kordowy, zabity został ze wszystkimi jemu towarzyszącemi. Jechał on dla uśmierzenia prowincyi Tucuman i Salta. Wypadek ten niezmiernym kłopotem nawiął Rząd Buenos-Ayreski. Jenerał *Rosas* czwarty raz już uchylił się od ofiarowanego mu urzędu Prezydenta, a to pohudziło i Gubernatora Buenos-Ayreskiego, *P. Macu*, do złożenia swego urzędu. Po czém Jenerał *Rosas*, został mianowany Dyktatorem na lat pięć, z zastrzeżeniem jednakże, ażeby wspierał religią Katolicką. Odpowiedź jego jeszcze nie otrzymana.

— W Uruguay (Montevideo), 1 Marca, obrany na Prezydenta Jenerał *Oribe*.

— W listach z Bogoty wiadomiamy, że zgromadzony tam Kongress, z zupełną zgodą, zajmował się uprządkowaniem rzeczy wewnętrznych tej krajiny. — W Nowey-Grenadzie panuje spokojność. (G.S.P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Dnia 15 Maja umarła w Wirtzburgu Apollonia *Rotman*, która, jak pewno wiadomo, żyła 117 lat i 8 miesięcy, i będąc za mężem za żołnierzem Rotmanem, w czasie siedmioletniej wojny, opatrywała chorych i rannych, i czyniła wielkie posługi. — Aż do zgonu była ona zawsze bardzo wesolą i jeszcze w roku 1833, zatrudniała się w winnicach. (A.P.S.Z.)

— Anglicy bez trudności objęli w swą posiadłość wyspę Socotorę, leżącą przy wejściu do cieśniny Babelmandel. Rząd z Bombay wysłał tam 100 żołnierzy morskich, 25 artyllerzystów i 25 saperów. Prawo posiadłości ma być nabyte sposobem kupna, ale od kogo, nie wiadomo: każdy starszy na tej wyspie uważa siebie za prawnego jej władcę. Krajowcy pochodzą z plemienia Arabskiego; liczą ich tam 2,000 dusz, i zdaje się, że objęcie tej wyspy przez cudzoziemców bynajmniej ich nie obraża.

— We Frankforcie nad Menem znajduje się Francuz *La Flèche*, zbierający kapitały, na połączenie Dunaju z Renem, przez pośrednictwo kanału, który ma być prowadzony pomiędzy Kinzig, a źródłami Dunaju.

— Powietrze w Alexandryi (podług doniesień z dnia 27go Kwieta) zaczyna ustawać. Liczba umierających codziennie się zmniejsza, i w ostatnim czasie nie było nad 20 osób. Lecz w Kairze ciągle jeszcze z dawniejszą grassuje srogością.

— Z Neapolu pod dniem 19 Maja piszą: „Temi dniami Wezuwiusz nowe wystawiał widowisko. Zgromadzona w wielkiej ilości lava i inne wulkaniczne istoty w koło nowo utworzonego krateru, po wybuchnieniu byłém weszłym miesiącu Marcu znowu znikły, a z krateru, który pochłonął tę ogromną masę, poszedł dym gęsty, któryby się do znacznej wzniosł wysokości, jeśliby wiatr nie rozrywał tego czarnego słupa. Przez cały ten czas w okolicy trwał mocny zapach siarki.“

— W *Messenger de Gand* wydrukowano: „Bogate Belgium, nie znajdując odbytu na produkta swojego przemysłu, znalazło zdarzenie na zbycie swoich talarów. Francya potrzebuje od nas 30tu milionów franków, za to, że przez udzieloną nam pomoc pozbawiła nas osad, rękodzieł, handlu, flotty, wolności i prawego Rządu. Musimy drogo zapłacić za te nieoszacowane usługi. W powszechności, uczęstnictwo Francyi w naszych rzeczach nie wiele nam kosztowało — 120 milionów, z czego przypada do 30 franków na osobę, nie łącząc do tego rewolucyney pożyczki. (P. P.)

— Pewny Francuz, jadąc przez Utrecht, znalazł u sprzedającego stare rzeczy, obraz, kupiony przezeń w liczbie wielu innych, które zdobyły pałac biskupi w Utrechcie, teraz już zbity. Przedawca prosił za ten obraz 20 złotych, a oddał za 18. Francuz przywiózł obraz do domu, otarł pył, i przeczytał napis: „*J. Rubens*.“ W rzeczy samej było to dzieło ręki sławnego tego malarza. Obraz ten miał wysokości 30 cali, a szerokości trzy stopy. Wystawia pokłon Mędrcom. Szczęśliwy nabywca wiezie ten obraz do Paryża. Dla amatorów on nie ma ceny. Dają już za ten obraz 80 i 100 tysięcy franków. (G.S.P.)